init 5

runlevel'i 5 e çevirir

runlevel yazınca

bir önceki runleve boşuk şu anki runlevel gözükür

LVM

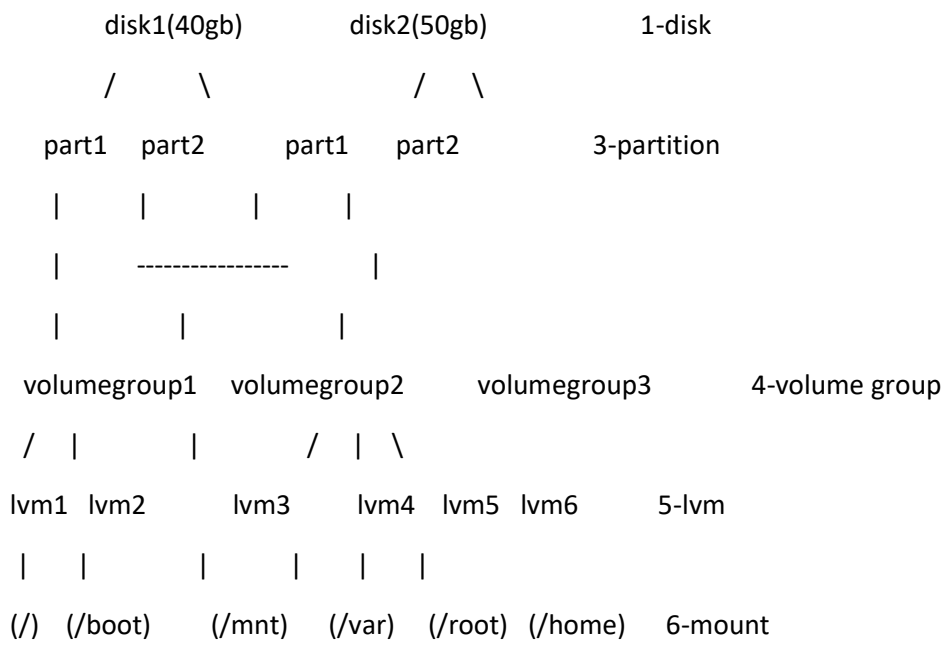

lsblk =>> listblock

sr0 ==>> iso /dev/cdrom -> sr0

|--|

|DİSKİN BÖLÜMLENDİRİLMİŞ HALİNİ EKRANA YAZDIRIR|

|--|

```
[root@rocky01 ~]# lsblk
NAME        MAJ:MIN RM SIZE RO TYPE MOUNTPOINT
sr0          11:0    1  10G  0 rom
nvme0n1     259:0    0  20G  0 disk
├─nvme0n1p1 259:1    0   1G  0 part /boot
└─nvme0n1p2 259:2    0  19G  0 part
  ├─rl-root 253:0    0  17G  0 lvm  /
  └─rl-swap 253:1    0   2G  0 lvm  [SWAP]
```

dmesg donanım ile ilgili loglar izlenebilir

disk takıldıktan sonra bir scan komutu var onu yazmak gerekebiliyor

echo "- - -" > /sys/class/scsi_host/host0/scan ==>> bu scsi disk için geçerl

1->

fdisk /dev/sda diskin tam yolu yazılır

2->

m komutu ile yardım listesi gözükür

3->

d var olan bir patition siler

4->

l harfi bilinen partition ları listeler

5->

n harfi yeni bir partition oluşturur

6->

p partition tabloları print eder log gibi yani

7->

t harfi partition türünü değitirir (aktif olarak kullanacağız)

8->

w harfi yapılan işlemleri kaydeder ve çıkar bu tuşa basmadan çıkarsak yapılan işlemler

kaydedilmez ve yapılan işlem uçar gider

83 ıd'si 8e'ye dönüştürmem şart partitionu linux lvm e çevirmem gerek yani
ama default olarak 83 yani linux gelir

fdisk e yol ile girdik

n harfine bastık yeni bölüm oluşturmak için

soru geldi primary mi extendet mi
primary seçtik

4 bölüm var
sonra 1 e bastık sda1 oluşturmak için

sectoru sordu yani başlangıç adresi
last sectoru sordu sonra biz 3 gb istediğimiz için
+3G yazdık regex

ve ouşturulur partition linux tipinde

p harfine basarız ve partitionları görürüz ve tipi linux görürüz

sonrasında tipin linux lvm tipine çevirilmesi için

partition ıdlerini görmek için l ye basarız

t harfine basarız sonra tipin kodnu yazarız
8e ->> linux lvm ıdsi

sonrasında kaydetmek için

w tuşlarız ve fdisk uygulamasından çıkar

file system(dosya sistemi)

---

ext4

ext3

ext2

xfs

fdisk /dev/sda

diskin adını yazarız

1. adım pvcreate /dev/sda1 fiziksel volüme oluşturma partitionun yolu (partiton adı)

pvs

pvsdisplay ==>> fiziksel volumelerin yerini gösterir

pvscan

vgreduce volume grouptan fiziksel volume u çıkarır

2. adım vgcreate vg_adı /dev/sda1-->(physical volume adı) vg_adı volume group adı

vgs

vgdisplay ===>>> görüntüleme komutlar

vgscan

3. adım lvcreate -L 1G -n lv_adı vg_adı 1G(size)

lvs

lvdisplay ===>>> görüntüleme komutlar

lvscan

lvdisplay yapıp

lv path name i alırız

lvdisplay | grep adı

uaparak kısaltabiliriz

mkfs.ext4 /dev/vg_adı/lv_adı

mkdir /dizinlvm

acil işim var hemen kullanacağım diyorsak komutla mount yaparız

ama kalıcı olması için sistem dosyasını editleyerek yaparız bunu aşağıdaki örnekte açıkladım

mountun kalıcı olması için

/etc/fstab dosyasına vi ile gideriz

sonrasında en alta

yolu bağlanacak dizini dosya_formatını dosfaults 0 0

yazar kaydedip çıkarız

sonrasında

mount -a yaparız ve bu komut dosya içerisinde yaptığın satırı yürürlüğe sok manasına gelir

ve mount gerçekleşir

lsblk yaparak görüntüleyebiliriz

volume groupu büyütmek için yeni bir disk eklemek için

aynı işlemleri yaparken

vgextend vg_yeni /dev/sda3 yaparız ve sda3 pvlümünü oluşturulmuz hazırda volume gruopa ekleriz

volume group boyutu büyür ve

boşta kalan kısmını lv olarak bağlarız ve lvye alan aktarılır

ve lv sini yaparız okey olur lsblk

/dev/sda1 ilk önce partition adı oluyor sonrasında fiziksel bölüme dönüşür

DNS1	DNS2	CLIENT
bind	bind	bind-utils
bind-utils	bind-utils	

yaptık dünkü derste

bunlar dns paketleri

cat /etc/named.conf ===>>> dns konfigürasyon dosyasının adı

named ===>>> dns servisinin adı

dns portu

forward

---

google.com A 1.2.3.4

nslookup google.com yapınca forward kaydına gider (ismi biliyorsan ip yoksa)

reverse (3.2.1)

---

4 PTR google.com

nslookup 1.2.3.4 yapınca reverse kaydına gider (ip varsa)

options {

listen-on port 53 { 127.0.0.1; }; ===>>> burada bu ip yanına makine ipsini yazarsan ipne erişebilenler dnse istek atabilirler

listen-on-v6 port 53 { ::1; }; ==>> port numarası

directory "/var/named"; ===>>> diğer konf dosyalarının bulunduğu yer

dump-file "/var/named/data/cache_dump.db";

allow-query { localhost; }; ==>> sorgu atabilecekler ve subnet ipsini buraya ekle ve /24 vs yaz

forward zone

---

zone "my.internal.zone" {

type master;

file "my.internal.zone.db";

};

reverse zone

10.1.2.0 subneti için zone (ip sonu 0 olduğu için subnet)

zone "2.1.10.in-addr.arpa" {

type master;

file "reversezonedosyasi";

};

192.168.92.0 için

zone "92.168.192.in-addr.arpa" {

type master;

file "reversezonedosyasi";

};

iki dns sunucu olur birisinde bütün forward reverse kayıtları olur

dosyadaki zone kısmında serial kısmını 1 arttırırsak dns2 de konfigure edilmiş olabilir

dns2 read only modda çaışır

mesela serial 5 olsun ve forwarda yeni kayıtlar eklenmiş olsun

serial 1 arttırıldığında dns2 de konfigure edilir ve kayıtlar eşlenir

serial gösterimnde önce tarih ve o tarihte yapılan kaçıncı değişiklik olduğunu yazzarız

genelde öyle numaralandırma yapılır

1205202401 ; serial

gibi 12 mayıs 2024te 1 değişiklik yapılmış zone dosyasında anlamına geliyor

zonedeki

refresh =>masterla iletişim kurma süresi

retry =>mastera erişemezse tekrar denenecek süre

expire =>dns2 nin dns1den kopma süresi

[root@localhost ~]# ll /var/named/

total 24

drwxrwx---. 2 named named 6 Oct 11 2021 data

drwxrwx---. 2 named named 6 Oct 11 2021 dynamic

-rw-r--r--. 1 root root 61 Feb 16 14:00 forwardzone

-rw-r-----. 1 root named 2253 Oct 11 2021 named.ca

-rw-r-----. 1 root named 152 Oct 11 2021 named.empty

-rw-r-----. 1 root named 152 Oct 11 2021 named.localhost

-rw-r-----. 1 root named 168 Oct 11 2021 named.loopback

-rw-r--r--. 1 root root 53 Feb 16 14:01 reversezone

drwxrwx---. 2 named named 6 Oct 11 2021 slaves

[root@localhost ~]# cat /var/named/named.localhost =====>>>> bu dosyaya dokunmA ama buradan kopyalayıp kendi dosyanın içine kopyalayabilirsin diyor makine

$TTL 1D

@ IN SOA @ rname.invalid. (

0 ; serial

1D ; refresh

1H ; retry

1W ; expire

3H) ; minimum

NS @

A 127.0.0.1

AAAA ::1

kendi dosyalarımız da

/var/named/ klasörü içerisinde bulunacak ama bir görüntüleme editörü olmadan bakmaya çalışırken tab basınca gözükmüyor

forward zone kaydı dosyası içerisi böyle olacak

$TTL 1D

@ IN SOA @ rname.invalid. (

0 ; serial

1D ; refresh

1H ; retry

1W ; expire

3H) ; minimum

NS @

A 127.0.0.1

AAAA ::1

google.com IN A 1.2.3.4

gnu.org IN A 1.2.3.8

fsf.org IN A 1.2.3.12

---

forward zone dosya kayıt örneği

```
$TTL 1D
@       IN SOA  @ rname.invalid. (
                                0       ; serial
                                1D      ; refresh
                                1H      ; retry
                                1W      ; expire
                                3H )    ; minimum
        NS      @
        A       127.0.0.1
        AAAA    ::1
4               IN              PTR             google.com
8               IN              PTR             gnu.org
12              IN              PTR             fsf.org
```

---

hostnamectl set-hostname ns1.ismek.local ==>> dns sunucusunu isimlendirdik

ns1 name server anlamına geliyor

makine isimlendirmesini burada ve burada şu şekilde yapıyoruz

```
                        |                               |
$TTL 1D         V                       V
@       IN SOA  ns1.erdinc.locale. root.erdinc.locale. (
                                1602202501      ; serial
                                1D      ; refresh
                                1H      ; retry
                                1W      ; expire
                                3H )    ; minimum
        NS      @
        A       127.0.0.1
```

AAAA ::1

ns1 IN A 192.168.92.129 ===>> makinenin kendini tanıyabilmesi için

google.com IN A 1.2.3.4

gnu.org IN A 1.2.3.8

fsf.org IN A 1.2.3.12

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

reverse file içeriği altta yukarıdakiler de file olacak aslında zone farklı gibi

bu zone'un çalışma mantığını belirleyen dosya

```
$TTL 1D
@       IN SOA  ns1.erdinc.locale. root.erdinc.locale. (
                        1602202501      ; serial
                        1D      ; refresh
                        1H      ; retry
                        1W      ; expire
                        3H )    ; minimum
        NS      @
        A       127.0.0.1
        AAAA    ::1


129         IN          PTR         ns1.erdinc.local.
```

138 IN PTR ns2.erdinc.local.

140 IN PTR client.erdinc.local.

/etc/named.conf

içerisinde böyle

```
zone "92.168.192.in-addr.arpa" IN {
        type master;
        file "/var/named/reversefile";
};
```

>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>*<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<

named-checkconf /etc/named.conf

>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>*<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<

bu komut named.conf dosyasının syntax yazımında değişiklik yapıldıktan sonra

bir hata var mı onu kotrol eder

named-checkzone forwardzone.erdinc /var/named/forwardfile

bu komut

zone adına göre zone dosyasını kontrol ediyor ama bu forward zone'a göre

named-checkzone 92.168.192.in-addr.arpa /var/named/reversefile

bu da yukarıdakinin aynısı ilk önce reversezone adını yazarız yani 92.168.192.in-addr.arpa

sonrasında dosyasının yolunu ve kontrol eder

SERVİSİ AYAKANDIRMAK İÇİN

systemctl enable named => açılırken açık gelsin diye

systemctl start named => ayaklandırır

systemctl status named => durumu kontrol ederizz

vi /etc/resolv.conf

yaparız

ve oradaki ipyi dns1 ipsi yaparız

name server kaydı gireceğiz dosyalara o da

chown named:named /var/named/reversefile

chown named. /var/named/reversefile

yapıır ve forwardfile için de

ens kartının dosyasına gidip

DNS1=ip

DNS2=ip yazar kaydeder

sonra systemctl restart NetworkManager

yaparız

vi /etc/resolv.conf

dosyasından sonu 2 olan ip silinir

chmod u-w /etc/resolv.conf

allow-query {127.----; 192.168.92.0/24; };

allow-transfer {192.168.92.130; };

DNS2 ipsi dns2 ye yönlendir demek için yapmamız gereken değişiklik

named.conf dosyasında yapılacak bu değişiklik

/etc/profile proxy ayarları

export http_proxy=http://username:password@ip:8080/

export https_proxy=https://username:password@ip:8080/

selinux disabled etme

vi /etc/selinux/config

SELINUX=disabled yapılması lazım

755

4-read

2-write

1-execute

rwxr-xr-x

/etc/profile da proxy tanımlama yapıldı

/etc/dnf/dnf.conf dada aynı şekilde (yum için)

nginx kurulmalı

cd /var/www/website1

python3 -m venv myvenv

source /myvenv/bin/active

pip3 install flask (flask library kullanıldığı için)

bu sadece python kodunu ayaklandırmak için

nohup logları dosyayya basmak için

nohup python3 app.py > logdosyasıismi 2>&1

screen -ls mevcut screenleri gösteri screen ssh değildir.

screen -r açılan ekrandan çıkmak için

screen -S screen_ismi screen açılır

yum install @postgresql

systemctl start --now postgresql

/usr/bin/postgresql-setup --initdb

visuso ile postgres kullanıcsını sudo olarak tanımla

sudo postgresql-setup --initdb

\l

\q

CREATE DATABASE databaseadi;

\c databaseadi

```
CREATE TABLE tablocuk(
  isim VARCHAR(255),
  soyisim VARCHAR(255),
  dogumyil INT,
```

```
  okudugukitap VARCHAR(255)
);

INSERT INTO tabloismi (isim,soyisim,dogumyil,okudugukitap) VALUES ('emre','can',,'hayyvançiftliği');
SELECT * FROM tabloismi

\q
```

vi /vaqr/lib/psql/data/postgresql.conf

listen_adressess satırını yorumdan çıkar localhostu * yap

devamı var derste yetişmedi

vi /etc/nginx/nginx.conf

dosyasını oluşturup şu şekil bir conf yap (revize et silme yorum satırı yapma)

```
server{
        listen 80 default_server;
        listen [::]:80 default_server;
        server_name _;
        root /var/www/website1;

        location /  {
        proxy_pass http://192.168.196.129:5001;
        }
        error_page 404 /404.html;
        location = /40x.html{
        }
        error_page 500 502 503 504 /50x.html;
```

```
    location = /50x.html{}

}
```

zabbix agent 2 kurulduktan sonra

/etc/zabbix/zabbix_agent2.conf
dosyasında

server= kısmına zabbix serverin kurulu olduğu makinenin ipsi girilir
serverActive= kısmına zabbix serverin ipsini
Hostname= kısmına zabbix_client01 - 02 -03 gibi isimler veririz

sonrasında systemctl restart zabbix-agent2.service yaparız ve
conf dosyasındaki değişiklikleri alır

/var/log/zabbix/zabbix_agent2.log
bu log dosyasında host tam bağlanamadığından birbirine istek atamıyor ve okuyamıyor
bu sebeple serverin arayüzüne gelip create host kısmından agentin hostnameini,
template kısmına linux by zabbix agent active, host groups kısmına lınux server,
ıp kısmına agent makine ıpsini ekleriz add deriz
10050 zabbix portu